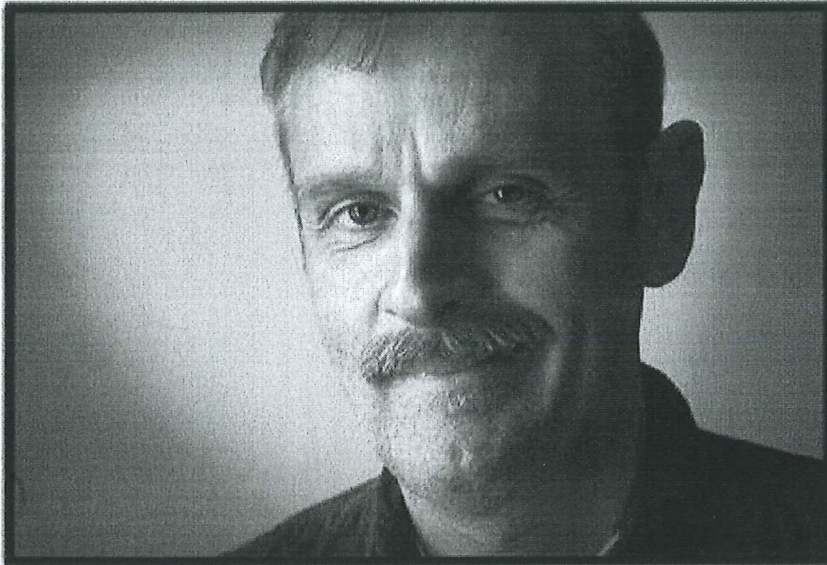

Mindeord: Henning Bech (1945-2019)

Bente Rosenbeck

Henning Bech (Hansen) blev født den 19. november 1945 og voksede op i en lille by Erslev på Mors. Byen havde i 1955 kun 760 indbyggere fordelt på 222 husstande. Henning gik på gymnasiet i Nykøbing Mors (Morsøgymnasiet), hvor han tog en nysproglig studentereksamen i 1965. Han opnåede høje karakterer i de fleste fag, undtagen i sang og legemsøvelser.¹ I forbindelse med bisættelsen fortalte Hennings niece, at han som barn og ung havde det svært, men også at han var målrettet. Han sagde allerede dengang, at han ville være professor. Henning valgte at studere idehistorie på Århus universitet. Det blev til et hovedfag i 1974 fulgt op af et bifag i dansk på Københavns Universitet i 1976. Samme år begyndte han at undervise på Kultursociologi, Københavns Universitet. Han blev ph.d. i 1989 og dr.scient.soc. i 1999. Efter næsten 20 år med løse ansættelser (undervisningsassistent, ekstern lektor, lektorvikar og forskningsstipendiat i flere omgange) blev han i 1996 ansat som lektor ved Sociologisk Institut på Københavns Universitet, som var nyåbnet i 1994 efter nedlæggelsen i 1987. I 2004 blev han udnævnt til professor MSO (professor med særlige opgaver). I 2014 gik han på pension.

Indledning

Disse mindeord skal selvfølgelig handle om Henning Bech, men handler også om Henning i den tid han levede i, en tid, hvor både kvinder og homoseksuelle gik på gaden og kæmpede for deres

rettigheder, og hvor der foregik en bevægelse fra aktivisme til academia. Vi var nogle, som gerne ville give aktivismen et akademisk udtryk, som ønskede at opbygge kønsstudier og seksualitetsstudier. Der var selvfølgelig mange med i det projekt i Danmark, men vi er i denne sammenhæng ud over Henning, Wilhelm von Rosen, Karin Lützen og jeg. Lidt uformelt kom vi til at danne en gruppe, fordi vi samtidig arbejdede med vore afhandlinger, og fordi vi mødtes på de konferencer, der på det tidspunkt foregik især i udlandet.

Da jeg i 1983 skrev en artikel: *Seksualitetsforskning – en kort oversigt*, nævnte jeg kun Wilhelm von Rosen og Karin Lützen af den gode grund, at Henning skrev sin første artikel samme år.² Jeg kommer til at lægge vægten på de første 20 år af Hennings virke, hvor seksualitetsstudierne blev udviklet, og vi havde et samarbejde.

Lidt om henvisningerne

Som referenceliste er benyttet ”Henning Bechs publikationer”, som er trykt i Marie Bruvik Heinskou og Morten Emmerik Wøldike (red.): *Byen og blikkets lyst. Festskrift til Henning Bech. Seksualiteter*. Skriftrække fra Center for Seksualitetsforskning, 2014.

Jeg benytter især følgende artikler fra festskriftet:

- Marie Bruvik Heinskou og Morten Emmerik Wøldike: Byen, seksualiteten og personen. Et interview med Henning Bech (Heinskou og Wøldike 2014).
- Karin Lützen: Dengang vi var Danmarks hr. og fru Homo (Lützen 2014).
- Bella Markmann: Akademia når det er bedst (Markmann 2014).
- Margareta Bertilsson: Sex and the City: A Review of Henning Bech’s Work (Bertilsson 2014).

Desuden har jeg udarbejdet en liste over Henning Bechs publikationer efter 2014 og en liste over mindre publikationer fra f.eks. *Panbladet*.³

Studiet

Der er næppe tvivl om, at Henning Bechs humanistiske uddannelse, cand.mag. i idehistorie og dansk, har præget hans tilgang til både kultursociologi og sociologi. Tidligt begyndte han at interessere sig for køn og seksualitet. Allerede i 1971 var han ifølge sit eksamensbevis til mundtlig eksamen i *J. Mitchell: Om Kvindesag*. Mitchell havde i 1966 udgivet et større essay: *Women: The Longest Revolution*, som i udvidet form udkom som bog med titlen *Women’s Estate* på engelsk i 1970 og som *Kvindernes Befrielse* på dansk i 1971. Bogen var et af hovedværkerne i den tidlige

feministiske teoriudvikling. Mitchell var inspireret af filosofen Louis Althusser og ønskede at finde marxistiske svar på feministiske spørgsmål. For mig var Mitchell en af de vigtigste teoretiske inspirationskilder i begyndelsen af 1970'erne, men kvinder eller køn var ikke emner, som jeg havde mulighed for at beskæftige mig med på Odense Universitet. Det foregik i Nordisk Sommeruniversitetsregi, der fra 1972 havde en kvindekreds med titlen "Kvindeundertrykkelsens specifikke karakter under kapitalismen".⁴

Idehistorie må på dette tidspunkt trods alt have været åben over for andet end marxisme. Da jeg selv nogle år senere (1975-76) ville opgive John Stuart Mill: *Kvindernes Underkuelse* fra 1869 som selv læst værk (vi havde mulighed for to selv læste værker) på bifag i filosofi på Odense Universitet, blev dette ikke accepteret. Ikke på grund af marxismens dominans, men fordi det snarere var den analytiske filosofi, som dominerede med en meget snæver positivistisk opfattelse af, hvad filosofi var. Mills etik var ok, men *Kvindernes Underkuelse* faldt uden for skiven.

Henning Bech havde Marx på sit eksamensbevis, men kun i en enkelt opgave. Specialets titel var *En ideologikritisk analyse af nyere psykologiske teorier*. Der var tale om en kritik af normalitetsbegrebet. Teorier om køn og normalitet samt en bred filosofisk indsigt fik han således med sig fra studiet. Et bifag i dansk tog han på Københavns Universitet.

Henning Bech forlod idehistorie, som i 1972 var gået fra at være et dannelses- til et marxistisk institut med bl.a. Michail Larsen og Hans Jørgen Schantz (sproglig student fra Sønderborg Statsskole 1967, samme år som jeg blev student derfra) i spidsen. En artikel fra 2007 skrevet af yngre idehistorikere beretter om studenteroprørerne, at de kritiserede alt undtagen deres eget ståsted, at de ansatte deres meningsfæller som undervisere og antog hinandens afhandlinger.⁵ I 1972 blev der vedtaget en ny studieordning, som gjorde Marx til obligatorisk læsning. Det var han indtil 1985, hvor instituttet var blevet en skygge af sig selv med under 10 studerende. Marxisme og kapitallogik havde da for længst mistet sin appel hos de studerende.

Bøssernes Befrielses Front (BBF)

Henning Bech blev aktiv i BBF, da han flyttede til København. Han støbte faktisk en del af de ideologiske kugler i bevægelsen, og der findes adskillige skriftlige oplæg fra hans hånd.

I bogen *Erindringer om Bøssernes Befrielses Front* (2020) omtaler Kristian Tofte Petersen og Ole Kongsdal Jensen bl.a. et oplæg *Bøsseundertrykkelse* udarbejdet til introduktionsmødet, som var et forsøg på at dokumentere forbindelsen mellem bøsseundertrykkelse og kapitalisme. Som

Henning skrev, var en socialistisk bøsse en som bekæmpede ”bøsseundertrykkelsen-som-en-form-for-kapitalistisk-undertrykkelse”. Marx var ikke blevet efterladt helt i Århus.⁶

Dette oplæg blev videreudviklet i de efterfølgende år, og i 1976 skrev Henning: *Bøsser, kærlighed, kønsroller og kapitalisme og Bøsserkamp er klassekamp*. I disse oplæg er der kommet nye elementer til ud over kapitalismen. Bøsseundertrykkelsen ses som en følge af kønsrollerne og skal bl.a. bekæmpes gennem bevidstgørelse. Der lægges vægt på seksualiteten, som ifølge oplægget ofte ”fortrænges af de venstreorienterede heteroer”. Bøsser er undertrykte, diskriminerede og forfulgte, og der er i høj grad tale om selvundertrykkelse ifølge Henning. Der findes ingen argumenter for, at det er dårligt at være bøsse. Det er ikke en sygdom, og homoseksualitet er en mulighed for alle mennesker. Bøsseundertrykkelsen hænger sammen med kønsroller og familiemønstre, uforenelig med og en trussel mod de herskende normer og værdier – en trussel mod folks identitet og mod manderollen, kvinderollen og kernefamilien. Kort og godt hænger bøsseundertrykkelsen sammen med kapitalisme. ”At kæmpe for menneskers muligheder for kærlighed indebærer derfor også en kamp mod kapitalisme, for en socialisme”. Det eksisterende økonomiske system opretholdt disse identiteter.

I 1976 udarbejdede Henning et oplæg til et skolingsprogram for både gamle og nye BBF’ere. Projektet havde titlen *Klassekamp og bøsserkamp*, så den socialistiske kontekst blev fastholdt. Møderne foregik hver anden mandag fra 21-23. Skolingsforløbet handlede om kapitalen og klasserne, om arbejdsforhold, arbejdskampe og arbejdsløshed. Der var et tema om fritiden og et om kønsrollerne og familiestrukturerne som undertrykkende faktorer. Kristian Tofte Petersen (Kris) og Ole Kongsdal Jensen bemærker, at skolingens nok var årsagen til, at medlemstallet faldt. Måske var det for teoretisk (Jensen og Petersen 2020:76-77). De skriver dog også, at Kris deltog ”med iver i de forskellige indlæringskurser, som den meget kompetente og sprogligt velformulerede Henning Bech holdt, sommetider efter møderne. Snart havde jeg været så meget igennem at jeg selv turde tage ordet og formulere mine tanker i et større forum” (Jensen og Petersen 2020:83).

Institut for Kultursociologi

På kultursociologi underviste Henning Bech i videnskabsteoretiske problemstillinger inden for human- og samfundsvidenskaberne (herunder en række retninger som Marx, Frankfurterskolen, kapitallogik, traditionel historisk og dialektisk materialisme, empirisme, Althusser, Foucault, Habermas) og i mere genstandsafgrænsende teorier om forskellige aspekter af forholdet kultur-

samfund (om seksualitetens udviklingstendenser i det moderne vestlige samfund; og om byliv og videnskab).

Henning Bech tog sig bl.a. af kapitallæsning på studiet. Det fremgår af en materialesamling, som han udgav i Repro-serie/Københavns Universitets Institut for Kultursociologi med titlen:

Læsevejledning til Kapitalens kapitler og andre arbejdsopgaver fra og til Kapital-læsning fra 1981 (findes på Det kongelige Bibliotek). Henning skriver om sin undervisning i ”Kapital-læsning”, at han ”har haft det – måske tvivlsomme – privilegium at (måtte) beskæftige mig med den slags efter at alle andre var holdt op med det”. 1984 udgav han endnu en materialesamling med titlen *Den ældre Frankfurterskole*. Henning var tydeligvis mere positiv over for denne udgave af socialismen.

I 1983 udkom Hennings første artikel, som hed ”Mellem mænd” i *Kontekst* (Bech 1983).⁷ Artiklen eller dens emne præsenterede han sandsynligvis for Gyldendal, idet han et sted i artiklen nævner, at forlaget var interesseret i at udgive en bog. I 1988, 5 år efter artiklen, udkom bogen: *Når mænd mødes. Homoseksualiteten og de homoseksuelle*, et af de første nyere hovedværker i dansk seksualitetsstudier.

Køn og seksualitet var på ingen måde i høj kurs inden for akademia i 1970’erne og det meste af 1980’erne. Det var først med Folketingets kommission til belysning af homoseksuelles situation i samfundet, at Henning Bechs kompetencer inden for seksualitetsstudier blev efterspurgt.

Homokommissionen

Da Kommissionen til belysning af homoseksuelles situation i samfundet (Homokommissionen) i midten af 1980’erne blev nedsat af justitsministeriet for at belyse forholdene for bøsser og lesbiske, gjorde man (takket være mindretallets indsats) det geniale, at man satte to yngre forskere i gang med at udarbejde en redegørelse over den internationale og nationale litteratur på området.⁸

Repræsentanter for Landsforeningen for bøsser og lesbiske og senere professor i sexologi Preben Hertoft kunne se nødvendigheden af et kulturvidenskabeligt blik på seksualitet ud over et medicinsk. De to var Karin Lützen (folklorist, historiker) og Henning Bech, som sammen skrev *Lyst eller Nød? Kvinders og mænds homoseksualitet* (1986), der var en redegørelse for ”nogle synspunkter og resultater i videnskabelig litteratur”.⁹

Denne oversigt blev fulgt af to bøger om henholdsvis homoseksuelle kvinder og mænds livshistorier. Karin Lützen udgav i 1988 *At prøve lykken: 25 lesbiske historier*. Henning Bech udgav året efter *Mellem mænd. 20 livshistorier om lyst til andre mænd* (1989). Den første interviewperson i Bechs bog erindrer tiden før 1933, da homoseksualitet blev afkriminaliseret, en har været i

spjældet med udgangspunkt i den grimme lov, som kriminaliserede sex med mindreårige (under 18 år).¹⁰ De yngste har oplevet 1970'ernes bøssekultur.¹¹

Det var landsforeningen, der havde lobbyet for nedsættelsen af homokommissionen. Især Per Kleis Bønnelycke, som var aktiv i Det radikale Venstre, havde stor indflydelse i Folketinget. I 1984 pålagde Folketinget den daværende borgerlige regering (som havde været imod) at nedsætte en kommission til at belyse forholdene for bøsser og lesbiske i Danmark. Også Helle Jarlmoose (tidl. næstformand i Landsforeningen og her i begyndelsen af 1980'erne formand for Dansk Kvindesamfund) blev medlem. Landsforeningen udpegede cand.jur. Mikkel Emborg og landsformand Henning Sandau som medlemmer. Desuden blev overlæge dr.med. Preben Hertoft medlem. Formand blev forhenværende folketingsmedlem for SF, Poul Dam. Næstformand blev landsdommer Svend Danielsen, ekspert i ægteskabsret. Desuden var der medlemmer fra flere ministerier, således at der var et flertal af embedsmænd. Under arbejdet fremførtes også forslaget om registreret partnerskab, som ikke var med i kommissoriet og som ikke blev bakket op af alle i kommissionen. Til gengæld (og måske for at undgå registreret partnerskab) kom kommissionen med nogle anbefalinger, som medførte nogle lovændringer omkring arveafgift og antidiskrimination.¹² De lesbiske var ikke særlig interesseret, især ikke da kommissionen besluttede sig for ikke at ville beskæftige sig med børn.¹³

Denne historie er kendt.¹⁴ Hvad nok er mindre kendt er, at også Henning Bech udførte et lobbyarbejde og skrev til Preben Hertoft, som han tilsyneladende ikke kendte, i foråret 1985 og inden det første møde i kommissionen.¹⁵ Hovedformålet med henvendelsen var at sikre et videnskabeligt fundament for arbejdet. Det fremgår af et notat (som jeg ikke har fundet, men set omtalt), og af to artikler som Henning Bech skrev i 1985. Den ene med titlen "Sverige – Danmark: 1 -? Om at belyse de homoseksuelles situation" i *Pan* (trykt i Bech 2009). Den anden hed "Kunsten at belyse de homoseksuelle" i *Information* (trykt i Bech 2009). Både Hertoft og Bech var overbeviste om, at den danske kommission ikke skulle ligne den svenske, som sad i 7 år, før der kom en betænkning.¹⁶

Henning Bechs formål med artiklerne var at gøre op med en essentialistisk opfattelse af homoseksualitet og at inddrage nyere kulturvidenskabelig litteratur. Han var forbeholden over for teorier, som søgte efter årsager til individuel udvikling af homoseksuel orientering. Han ville gøre op med diskriminations- og undertrykkelsesperspektivet og se homoseksuelle som aktive og skabende, således at de fremstår som nogle, der skaber kultur- og livsformer og ikke blot som stakler, det er synd for. Endelig fremhævede han det som vigtigt at skelne mellem "kvindelige" og "mandlige" homoseksuelle.

Henning så det som en del af kommissionens opgave, at ”sammenstille og fremlægge tilgængelig videnskabelig dokumentation om homoseksualitet og homoseksuelles livsform”. Det så han som en forudsætning for at foreslå foranstaltninger, som kunne fjerne diskrimination og forbedre de homoseksuelles situation. Så vidt artiklen i *Information* (27. marts 1985).

I artiklen i *Pan* (32 (3), 1985, trykt i Bech 2009) gik han mere direkte i kødet på den svenske kommission. I forbindelse med nedsættelse af en dansk kommission i 1984 havde der åbenbart været tanker fremme om at afvente den svenske betænkning og evt. spare en dansk betænkning! Nu var den svenske så afleveret, og den var blevet grundigt læst af både Preben Hertoft og Henning Bech, der var enige om, at en tilsvarende betænkning ikke var ønskelig i Danmark. Henning skrev, at den svenske betænkning på trods af sin antidiskriminationshensigt selv var diskriminerende og blev styret af en medlidenheds- og diskriminationssynsvinkel. Resultatet var ifølge Henning blevet en nærmest ukommenteret litteraturliste og lidt psykologisk årsagsteori. Betænkningen blev kritiseret for at overse synspunkter fra nyere forskning, fremlægge biologiske og psykologiske teorier, mens den overså teorier om labeling, symbolsk-interaktionistiske og socialhistoriske teorier. Den fremlagde og diskuterede årsagsteorier, men ikke teorier, der problematiserede trangen til altid at søge årsager. Henning Bech skrev: ”den svenske kommission enten *kan* eller *vil* ikke se homoseksualitet som socialt og kulturelt fænomen og gør dermed de homoseksuelle til ofre” (*Pan* (32 (3), 1985 i Bech 1985). Den danske kommission skulle således gå en anden og mere videnskabelig vej. Ved at fremlægge videnskabelig dokumentation om homoseksuelles livsform og deres sociale og kulturelle situation skulle kommissionsarbejdet være med til ikke blot at fjerne eksisterende diskrimination, men også forbedre de homoseksuelles situation. Preben Hertoft tilsluttede sig dette, men skrev til Henning, at han havde, hvad han kaldte ”en utopisk forhåbning” om, at arbejdet også kunne blive til gavn for ikke homoseksuelle. Hertoft havde allerede i 1985 skrevet en artikel ”Homoseksualitet er ingen sygdom”, som blev trykt i *Politiken*, 27. oktober 1985 (Se Lützen 2014:36).

Resultatet blev, at der ud over en mere almindelig betænkning, der som nævnt genererede flere politiske initiativer, også udkom tre bøger, hvor den ene præsenterede den videnskabelige litteratur, og de to andre lesbiskes og bøssers livsforhold.

Seksualitet kommer på den akademiske dagsorden

Det blev startskuddet på et frodigt årti, skildret af Karin Lützen i ”Dengang vi var Danmarks hr. og fru. Homo” i *Byen og blikkets lyst*, festskriftet til Henning Bech (2014). Henning og Karin drog land

og rige rundt, og der var bud efter dem i udlandet. De drog sammen med Wilhelm og mig på konferencer i Amsterdam, som ofte var værtssted for seksualitetskonferencer. Karin og Wilhelm havde mødt hinanden på konferencen *Among Men, Among Women* i Amsterdam i 1983. Senere var Henning og jeg med på bl.a. *Homosexuality. Which homosexuality* i 1989¹⁷ og *Sexual Cultures in Europe* 1992, som også fandt sted i Holland. Vi fire afholdt selv en stor konference: *Sexuality and (Post) Modernity* i december 1989 i København.

Det var en af de første internationale konferencer i Nordeuropa. Temaet var ”seksualitet” som et moderne fænomen. Internationale kapaciteter som Carole Vance, Martha Vicinus, Jeffrey Weeks og Ken Plummer deltog. Arrangementet blev støttet af Statens humanistiske Forskningsråd (SHF). Kirsten Reisby, som sad i SHF, ringede mig op og fortalte, at vi havde fået pengene, men hun sagde også, at SSF (Statens samfundsvidenskabelige Forskningsråd) ikke ville støtte konferencen. Og så mindes jeg, at hun sagde noget i retning af, at vi skulle opføre os pænt.¹⁸ Det gjorde vi, og så var der fest bagefter i Wilhelms kollektiv Stormly. Henning fik efterfølgende oversat tekster af Plummer og Weeks, som blev publiceret henholdsvis i *Nordisk Sexologi* og i *Hug!*¹⁹

Netværk og ansøgninger

I Preben Hertofts brev til Henning Bech fra 1985 blev han ligesom Wilhelm von Rosen inviteret til at holde oplæg på et såkaldt sexologisk seminar (senere kaldet ”Hertoft-Eftermiddage”), som var offentlige debatarrangementer om sexologiske emner afholdt i Rigshospitalets psykiatriske auditorium.²⁰ Der var ikke betaling, men som altid lovning om et glas sherry bagefter – og godt selskab. Hertoft arrangerede også en sexologisk workshop i *Seksualitet og sexologi i socialhistorisk og videnskabsfilosofisk belysning* i 1986, hvor vi alle fire deltog. Og der kom flere derefter (Lützen 2014:39). Henning var i en årrække fra 1995 redaktør for *Nordisk Sexologi*.

I 1990’erne var tiden kommet til at etablere netværk. Og da vi jo ikke var mange i Danmark, tog Henning et initiativ til et nordisk forskermøde med emnet *Homoseksualitet, kultur og samfund* finansieret af nordiske forskningsmidler med deltagelse af forskere fra Norge, Sverige, Finland og Danmark. En af deltagerne, Jan Löfström, redigerede efterfølgende *Scandinavian Homosexualities. Essay on Gay and Lesbian studies*, som både udkom som særnummer i tidsskriftet *Journal of Homosexuality* og som bog.²¹ Både Wilhelm, Karin og Henning bidrog med artikler (Bech 1998: ’A dung beetle...). Karin Lützen fortæller iøvrigt (2014) om de utallige ansøgninger til Grundforskningsfonden og forskningsrådene, som Henning stod i spidsen for, og som ikke fik bevilling, men en netværksbevilling blev det da til.

Ekspert i Sverige

Henning Bech besøgte en ekspertise, som både Norge og især Sverige benyttede. I august 1987 blev han på Preben Hertofts anbefaling kontaktet af Socialstyrelsen i Stockholm, som skulle udarbejde en proposition og rigsdagsbeslutning på baggrund af den svenske homoseksualitetsudredning. Henning blev derfor hovedindleder ved et seminar om homosexualitet i Socialstyrelsen i oktober 1987. Han var medlem af den svenske socialstyrelses videnskabelige råd fra 1988-1994 og udførte en række forskningsmæssige og forskningskonsultative opgaver. Han har også været benyttet i Norge og forelæst for den norske embedsmandsdelegation vedrørende ”lovregulering af homofilt samliv”. Karin Lützen blev af og til inddraget i dette arbejde (Karin Lützen fortæller om flere arrangementer både i Sverige og i udlandet, se Lützen 2014). I 1991 var både Henning og Karin inviteret af den svenske socialstyrelse. Efterfølgende holdt de oplæg på Den homosexuelle Frigørelsesuge sammen med Jeffrey Weeks.

I Sverige var der tilsyneladende nogle, som var bekymret over Henning Bech. Bo Widegren reagerede på et interview med Henning Bech (i *Reporters* septembernummer 1989) og udtrykte bekymring for, hvilke råd Bech kunne give den svenske socialstyrelse. Widegren fremhævede det smukke i et fast parforhold, mens han var bekymret over uforpligtende sex-kontakter. Måske så han Bech som modstander af parforhold, hvad Henning benægtede. Henning fremhævede dog børsers forskellighed og andre livsformer. Lysten til hurtig og uforpligtende sex var for nogle vigtig, men det udelukkede ikke, at der samtidig burde kæmpes for juridisk ligestilling i forhold til ægteskab ifølge Bech (Bech 1989 i Bech 2009).

Når mænd mødes

I 1988 var bogen *Når mænd mødes. Homoseksualiteten og de homosexuelle* udkommet på forlaget Gyldendal og blev med et tillæg godtaget som ph.d.-afhandling i 1989. Det var et gedigent og overraskende værk. Overraskende for mig, fordi vi på det tidspunkt var mange, som var optaget af diskursen om kvindelighed og seksualitet, konstruktionen af disse fænomener etc. Henning Bech supplerede denne tilgang med et blik på homosexuelle erfaringer i byen, i film og meget mere. Centrale teser var den homosexuelles forsvinden og den homosexuelle som avantgarde, meget i overensstemmelse med hans kritik af den svenske homokommission og ønsker til den danske. Det var ikke undertrykkelse af homosexuelle, som var i centrum, selv om dette også var en del af historien.

Karin blev ph.d. i 1992, mens Wilhelm og jeg forsvarede vores doktordisputatser i 1993. Karin og Henning opponerede ex auditorio ved Wilhelms forsvar.

Disputats

De næste ti år arbejdede Henning Bech på at få bogen *Når mænd mødes* fra 1988 ud på engelsk. Seksualitetsstudier stod ikke på sociologiens hitliste over, hvad der blev anset for at være vigtigt og interessant. Henning har sikkert ret, når han i et interview i sit festskrift nævner, at når det lykkedes at blive fastansat (som godt 50-årig i 1999), så var det, fordi han med den engelske og udvidede udgave *When Men Meet. Homosexuality and Modernity* (1997) var blevet anerkendt af Anthony Giddens og Zygmunt Bauman. De om nogen så, hvad undertitlen på den engelske udgave viser, nemlig at hans forskning ikke kun handlede om homoseksualitet, men også om maskulinitet, modernitet og det moderne byliv.

Med sin teori om den homoseksuelle som avantgarde videreudviklede Bech Giddens ide om moderne homoseksuelle som pionerer for forandringer i seksualitet og intimitet i senmoderniteten. Bech videreførte disse ideer og påpegede, at de moderne livsvilkår og livsudformninger, som har kendetegnet den homoseksuelle eksistensform, herunder ikke mindst at opdyrke byens muligheder for æstetisering og seksualisering, almengøres. Den homoseksuelles forsvinden betød for Henning Bech, at de gamle fortællinger om diskrimination, undertrykkelse, forskellighed og alternativitet blev stadig mindre adækvate, efterhånden som livsformer og karaktertræk hos flertallet lignede dem, der hidtil var særligt karakteristiske for de homoseksuelle. Det var vigtigt at være åbne for forandringer også til det bedre. Tesen er, at homoseksualitet og heteroseksualitet som sociokulturelle størrelse smelter sammen i det senmoderne samfund.

Den engelske udgave var udvidet i forhold til den danske. Bogen og dens teser var blevet skærpet og indrammet af den internationale litteratur. Bogens hovedargumenter var de samme, men kapitlet om homoseksualitetens forsvinden var udvidet og kritikken af den diskursive konstruktionisme skærpet. Desuden var der nye afsnit bl.a. om partnerskabsloven, som blev indført i Danmark i 1989.²²

I bedømmelsesudvalget sad Steven Seidman og Richard Sennett, begge fra New York og Margareta Bertilsson, fra Institut for Sociologi, som var leder af bedømmelsesudvalget. Under forsvaret, som fandt sted 21/10 1999, var Sennett ikke til stede. Henning blev Doctor scientiarum socialium, og der blev festet i Nationalmuseets restaurant. Bauman deltog i Hennings forsvar og

fest, og der var ingen tvivl om, at han var en stor beundrer af Henning (Heinskou og Wøldike 2014: 16).

Bertilsson skrev i 2014 i festskriftet artiklen *Sex and the City: A Review of Henning Bech's work*. Her gennemgår hun disputatsen fra 1999. Hun afslutter med Post Scriptum 2013: "Henning's work on sex and the city provokes and irritates, it leaves the onlooker/reader in the engaged mode, in lust or else in rage. In that regard, Henning's work is revolutionary, and not just normal science" (Bertilsson 2014: 391).²³ Disputatsen blev anmeldt af Christian Graugaard i *Politiken* den 24/9 1999. En glimrende introduktion til disputatsen findes i en artikel i *Universitetsavisen*. Henning Bech: Fritidsverden. *Universitetsavisen* nr. 14, 1999.

Bech om Bech

Doktorer skriver en selvbiografi til *Årbog for Københavns Universitet*, som ud over de formelle oplysninger med datoer, forsvar og disputatsarbejds tekster indeholder en selvbiografi.²⁴ Ifølge Henning Bechs egen beskrivelse beskæftiger afhandlingen sig med "grundlæggende træk og udviklingstendenser i den sociale livsverden, der findes uden for arbejdets og økonomiens, statens og politikens område". En af disse tendenser var "homoseksualisering", som stod nævnt ved siden af andre tendenser til udformningen af livsudfoldelsen. Analysen forbindes med en "material-fænomenologisk" tilgang, der lægger vægt på livsverdenen. Endelig indplaceres undersøgelserne i en bredere videnskabsteoretisk debat om sociologiens genstandsfelt og metoder, og om "sociologiske historiers" status og stil. Desuden henviste han til artiklen "Sociologiens tredje", (*Dansk Sociologi* 10 (3), 1999, 69-92) for, hvad han kaldte en kortfattet præsentation af doktorarbejdet.

Homoseksualitetsstudier blev således en nøgle til noget mere omfattende, nemlig hvad han kaldte: *Sociologiens tredje*. Der fandtes noget tredje, en verden uden for politik og økonomi, hvad man kan kalde det civile samfund, kommunikation, kultur, fritidsverden, livsverden (se også Bech 1999: Fritidsverden...). Henning refererede her til sin kollega Heine Andersen, som havde foretaget en analyse af samfundsforskning i Danmark ud fra spørgsmålet: Hvad forskes der i? Konklusionen var, at "Kun hver tiende forsker i områder indenfor det civile samfund (såsom familie, livsfaser, kultur, kommunikation, religion, uddannelse, indvandrere o.l.)".²⁵ Og man kunne tilføje, at kun beskedne forskningsmidler tilflød dette område.

Den ”tredje” sociale verden er både urban og kønnet. Her har de homoseksuelle levet med den moderne (fritids)verdens særlige betingelser i hundrede år. Tesen om ”den homoseksuelles forsvinden” indebærer, at livsformer og karaktertræk hos flertallet mere og mere ligner dem, der hidtil var særligt karakteristiske for de homoseksuelle. Samtidig fremhæver Bech, at queer næppe er et indicium på tendensen til, at den homoseksuelle forsvinder. Han forsøger at overkomme diskursbegrebets begrænsninger og ønsker at udarbejde, hvad han kalder en material-fænomenologi for fritidsverdenen. Fortællingen om ”frisind” ser han som en sociologisk kvalificeret historie og som en fortælling og ikke som nogen særlig dansk værdi eller essens. Så man bør rettelig tale om ”frisind”. Der er ikke tale om en essens, men der findes eksempler på, at ”frisind” og tolerance har betydet noget.

Det påviste den dansk-amerikanske historiker Birgitte Søland, som skrev en artikel om lovgivningen om registreret partnerskab i 1989. Hun påviser, hvor svært lovens modstandere havde ved at tage afstand fra loven.²⁶ Så derfor fandt hun det indlysende svar på, hvorfor loven blev til ” i det kulturella klimatets relativa tolerans” med reference til Henning Bech (Sørlund 1997:52). Hun nævner, at oppositionen ifølge Torben Lund, socialdemokratisk politiker, nærmest blev gjort tavs (ibid:53). Om det så var justitsminister Erik Ninn-Hansen, så mindede han folketingsmedlemmerne om ”det velkendte faktum”, at regeringen fremhævede tolerance som et afgørende kendetegn for vores samfund (ibid:49).

Årets underviser

Året efter at *When Men Meet* udkom, modtog Henning Bech årets undervisningspris, også kaldet Årets Harald. Han var blevet indstillet af Sociologisk Fagråd - de sociologistuderendes officielle organ. Her pointeres ikke kun hans 20 års erfaring med undervisning, men også at hans erfaringer fra kultursociologi og en humanistisk uddannelsesbaggrund bidrog til en både faglig og undervisningsmæssig alsidighed i undervisningen. Statuetten: en stor hornugle fulgte med til hans sidste bosted på plejehjemmet. Ingen tvivl om, at den har været vigtig for ham, måske fordi den viste, at han ikke kun var en provokerende forsker, men en god og værdsat underviser.²⁷

Formidling

Wilhelm von Rosen, Henning Bech og Karin Lützen udgjorde også et panel i Radio Rosa, som eksisterede mellem 1983-2010.²⁸ Panelet om Homohistorie startede i 1991 og blev udsendt én time om ugen, hvor de tre enten var sammen eller hver for sig.

De tre skrev artiklen "homoseksualitet" i *Den store danske Encyklopædi* i 1997 ud fra den opfattelse, at homoseksualitet var en historisk konstruktion. Det gik ikke helt let ifølge lægen Christian Graugaard (senere professor i sexologi), som supplerede de tres artikel med et mindre addendum om emnets forskningshistorie. Han fortalte i sin festtale ved Hennings fratrædelse: *Af en bugtalerdukkes erindringer*, at han blev indkaldt til kammeratlig samtale. Henning var ikke vred, han var skuffet: "Få dage efter blev min lille artikel venligt, men bestemt pillet fra hinanden og skrevet om, mens Wilhelm vor Rosen og Karin Lützen gjorde, hvad de kunne, for at holde humøret oppe i de bechske klunkestuer. Mine initialer står stadig under leksikonartiklen, men jeg kan i dagens anledning betro forsamlingen, at den for alle praktiske formål er skrevet af Henning Bech. Og i dag er jeg faktisk ganske stolt over som formentlig den eneste i verden at have haft Henning som min personlige ghostwriter".²⁹

Rastepladser

I 2003 gik både Henning og Radio Rosa ind i debatten om Vejdirektoratets øgede overvågning af rastepladser, som var indført grundet påståede klager over seksuel aktivitet blandt homoseksuelle mænd. I sommeren 2003 fik Vejdirektoratets presseafdeling nogle aviser til at skrive, at direktoratet havde modtaget klager over homoseksuelles adfærd på rastepladser langs motorveje. Man hævdede at have modtaget fem klager, men da Henning søgte om aktindsigt, viste det sig, at der hverken var klager eller telefonnotater på sagerne.

Mads Drud Jensen tog sagen op i *Panbladet*, og den nåede frem til *Ekstrabladet* (Bech 2009: 26 f). Sagen var ikke slut, for Vejdirektoratets pressechef ringede til Dekanen på Det samfundsvidenskabelige Fakultet og klagede over Henning Bech og forespurgte om en forsker måtte bruge sin forskertitel til polemik (Se Henning Bechs arkiv, samt bl.a. *Pan*, 8, 2003, 16 og 30 2004). Dekanen støttede Bech.³⁰

Også Radio Rosa blev inddraget i sagen.³¹ Radioen afspillede en båndoptagelse af en telefonsamtale med en medarbejder i Vejdirektoratet, der oplyste, at der ikke havde været en eneste klage. Vejdirektoratet klagede til pressenævnet over, at radioen havde brugt en skjult optaget telefonsamtale, men fik kun delvis ret i klagen.³²

Kønnet

Efter disputatsen i begyndelsen af 00'erne indgik Henning Bech i et samarbejde med flere kønsforskere i netværket *Nationalt netværk for kulturforskning og kulturanalyse*, som var

finansieret af en netværksbevilling fra Det Humanistiske Forskningsråd 2003-2005 og ledet af Anne Scott Sørensen fra SDU. Henning var med til at redigere en af antologierne *Kultur på kryds og tværs* sammen med hende (udkom 2005) og bidrog med artikler i begge publikationer (Bech 2005: 'Hierarki, dikotomi etc...' og Bech 2005: 'Teksten eller livet...'). Materiale fra disse to artikler indgik i bogen *Kvinder og mænd*, som også udkom 2005. Det var hans opfattelse, at også de klassiske feministiske fortællinger om patriarkat, undertrykkelse, kamp, hierarki og magt skulle revideres.

Dette afspejlede sig også i Henning Bechs undervisning. Han afholdt fra 2001 kurset "Efter identiteten, kønnet, seksualiteten, etniciteten, nationaliteten". Man kan på en måde sige, at tesen om den homoseksuelles forsvinden blev bredt ud til køn og etnicitet forstået på den måde, at det var forandringer, som var i fokus.

Center for seksualitetsstudier

Henning Bech blev professor med særlige opgaver (MSO) i 2004. Den særlige opgave var etablering af et Center for seksualitetsforskning/kultur/samfund/sundhed, som i de efterfølgende år holdt en del møder og udgav en række publikationer i rækken *Seksualiteter. Skriftrække fra Center for Seksualitetsforskning*.³³ Henning Bech: *Seksualitetsforskning. En introduktion fra 2009* (Bech 2009) var den første i serien og indeholder ud over en introduktion en lang række af hans artikler mellem 1984 og 2003. Der udkom i alt 4 publikationer, hvor festskriftet fra 2014 blev det sidste. Centeret eksisterer ikke længere. Morten Wøldike, som var studentermedhjælp på centret, har fortalt om et internationalt seminar om prostitution, som på grund af den positive holdning til prostitution gav anledning til debat.³⁴

Henning udgav *Kvinder og mænd* i 2005, og problemet var sådan set ikke bogen, men lanceringen: "Bech er manden der i 2005-2006 gennemførte mordet på den klassiske feminisme fejlanalyse".³⁵ Så kom det næste: "Bech har kritiseret feministiske lektorer/forskere som værende uvidenskabelige".

Det mærkelige er, at disse udtalelser ikke helt svarer til, hvad der stod i bogen. Der er en glimrende gennemgang af eksisterende feministiske teorier. Her roses i øvrigt de fleste danske kønsforskere for at være kommet videre end den klassiske feminisme (ligesom Henning Bech). Især fremhæves Dorte Gert Simonsen men også Mette Bryld, Nina Lykke og Dorte Marie Søndergård. Men på side 226 når vi frem til fjenderne: Susan Brownmiller, Andrea Dworkin, Catherine MacKinnon, og Sheila Jeffreys, som Bech så som både fundamentalistiske og moralistiske.

Lilian Munk Rösing skrev en glimrende og positiv anmeldelse i *Dansk Sociologi*.³⁶ Liv Mertz (nu Rolf Mertz), som i et par år underviste på Center for Kvindeforskning skrev også positivt i *Kvinder, Køn og Forskning*: "... og jeg ville ikke tøve med at bruge bogen i undervisningen, hvis jeg stadig havde min gang på Center for Kønsforskning" (*Kvinder, Køn & Forskning*, 1 2006).³⁷

Ligesom med sine homostudier placerede Henning Bech sig med denne bog i en fremskridtsdiskurs. Det er gået fremad med ligestilling. Både kvinders og homoseksuelles liv er blevet forbedret. Derfor så han kritisk på, at kønstænkningen absolut skulle presses ned i et dikotomi- og hierarkiperspektiv. Desuden slog han et slag for mænd og maskulinitetsstudier og kritiserede *Betænkning om det fremtidige ligestillingsarbejde og dets organisering* fra 1999 for at have et alt for stærkt fokus på kvinder. Han forsøgte også at overskride den fastlåste modsætning mellem essentialisme og konstruktion ved at inddrage en fænomenologisk metode.

I bogen indgår et afsnit om pædofiliskræk og seksuel misbrug af børn, og Henning Bech hævder, at mange sager var ubegrundet. Her kaster han sig ud i den mere spekulative tese, at det nok skyldes mødres dårlige samvittighed, efter at de har forladt hjemmet og er kommet ud på arbejdsmarkedet. Han taler om modernagt og intimgagt, som han hævder, at kvindeforskere ikke vil være ved.

Henning Bech fik i øvrigt problemer med sit arbejde om pædofiliangst. Den faste redaktion afviste en artikel om pædofili i et temanummer om seksualitet i *Dansk sociologi* 18(1) 2007, som Henning redigerede. Henning opfattede det som censur og fortæller i interviewet i festskriftet (p. 28), at han opgav overhovedet at forske i det emne og konkluderer: "Jeg var fej".³⁸

Queerteori

Hvad mange måske ikke opdagede var, at den engelske udgave af bogen *When Men Meet* inddrog international litteratur og her blev queer faktisk introduceret for første gang i Danmark med udgangspunkt i litteratur om queer, som var udkommet mellem 1992 og 1996 (Bech 1997: 204f og 272 n 21). Det drejer sig bl.a. om Teresa Lauretis, Lisa Duggan og Michael Warner. Ej heller Eve Sedgwick og Judith Butler savnes. Såfremt man kun læser den danske udgave, opdager man ikke dette internationale aspekt. Butlers bog *Bodies That Matter: On the Discursive Limits of "Sex"* fra 1993 anmeldte Henning i øvrigt i en fremragende reviewartikel sammen med David T. Evans bog: *Sexual Citizenship. The Material Construction of Sexualities*. Begge bøger udkom i 1993 og dermed fik vi i Skandinavien en første introduktion både til queer og til seksuelt medborgerskab.³⁹

Han var især interesseret i den sene Foucault, fordi denne fremhæver forskellige erfaringsformer, hvilket især er fremtrædende i *Seksualitetens historie 2. Brug af nydelserne* (Det

lille Forlag 2004). Derfor afviser Bech forestillingen om diskursernes forrang, som den eksempelvis udtrykkes med Butlers diskurskonstruktionisme. Han fremhæver En ”material” fænomenologisk teoriramme, der indfanger erfaringsdimensioner ved det sociale liv, som ikke er indeholdt i marxistisk kapitalismeteorier eller diskursanalyser af subjektets underkastelse under bestemte italesættelser.

En del år senere udkom artiklen ”På tværs. En præsentation og diskussion af queer teori” i *Kvinder, Køn og Forskning* (Bech 2003; genoptrykt i Bech 2009). Også i bogen *Kvinder og mænd* introduceres queer som en af flere fortællinger. De andre fortællinger er Forsvinden, Dekonstruktion og Cyborg. De positive elementer i queer var ifølge ham det tværgående og ønsket om at overskride eksisterende kategorier. Queer stod for en ikke moralisme og kreativitet i forhold til at afsløre det ”ikke normale” i det normale. Han syntes dog, at der var tale om for stærk en binding til hierarki og dikotomi, selv om kønsforhold blev set som led i en bredere størrelse: det normale. Han advarede også imod, at man ukritisk overførte amerikanske teorier til danske forhold.

Der var nu gået 30 år siden Henning Bech skrev sin første artikel om seksualitet, og i midten af 00’erne ændrede han lidt spor. Queorteorier bevæger sig her i midten af 00’erne i retning af teorier om homonationalisme (bl.a. Lisa Duggan og Jasbir Puar). Herfra deltog han ikke længere i udviklingen af teorier om seksualitet, men ”bidrog” til den efterfølgende udvikling ved, at der kom et ”opgør” med hans teorier og især hans teori om frisind.⁴⁰

En yngre generation af seksualitetsforskere begyndte at gå egne veje. Det gik op for mig, da jeg i 2005 opponerede på Sara Edenheims afhandling: *Begärets lagar, moderna statliga utredningar och heteronormativitetens genealogi*.⁴¹ Det er en udmærket afhandling, som analyserer den svenske regerings officielle betænkninger (SOU), som behandler love og lovændringer mellem årene 1934 og 2000. Edenheim kritiserer Bechs fremskridtsdiskurs og fastholdt en undertrykkelseshistorie. Han havde afskrevet undertrykkelsen af homoseksualitet lidt vel tidligt ifølge hende. I den skriftlige anmeldelse af Edenheims anmeldelse skrev jeg følgende. ”Det bekommer mig vel at supplere Edenheims analyse af de homoseksuelle som ofre med Bechs analyse af homoseksualitetens forsvinden”. Seksualitet blev ikke længere betragtet som interessant i sig selv, men indgik i en magtkritik og i en intersektionel kontekst.⁴²

Kritik af dansk indvandrerforskning

I 2005 fik Henning sammen med Mehmet Ümit Necef et forskningsstipendium fra Forskningsrådet for Samfund og Erhverv. Det blev til bogen *Er danskerne racister? Indvandrerforskningens*

problemer, som kom i 2012. Hvorfor dette sporskifte? Henning udtaler selv i interviewet i Festskriftet, at han var optaget af, hvad han kalder paradigme-kritisk forskning, en kritisk sociologi, som graver ned og finder frem til de paradigmer, der automatisk styrer og forudfatter et felt (Heinskou og Wøldike 2014: p. 23). Bogen skabte en del debat i aviserne.

Jeg vil ikke gå ind i den debat. Sune Qvortrup Jensen har skrevet en glimrende anmeldelse i *Dansk Sociologi* i 2014.⁴³ Han byder bogen velkommen, som ”et endog særdeles kærkomment indspark til en debat – og til en kritikfattig dansk samfundsvidenskabelig fagoffentlighed” (p. 103). Qvortrup Jensen fremhæver desuden den grundige gennemgang af teksterne. Han betvivler således ikke analysen, men fremhæver, at forfatterne af bogen (Bech og Necef) og de forskere, som de analyserer, har forskellige opfattelser og definitioner af racisme og kultur.

Det skal også nævnes, at der er kommet et genmæle, ikke direkte fra nogle af de kritiserende, men indirekte. Mathias Danholt og Lene Myong har i en antologi redigeret af Peter Hervik (som var en af de kritiserede forskere) skrevet artiklen ”Racial Turns and Returns: Recalibrations of Racial Exceptionalism in Danish Public Debates on Racism”⁴⁴ De to forfattere tager ikke stilling til bogen, men går ind i receptionen af den og analyserer den mediedebat, som bogen var anledning til.

Bogen fik en slags opfølger, *Multikulturalismens Fælder* (2016), hvor Hennings sidste artikel udkom, nemlig: *Er ”danske værdier” bedre end ”muslimske indvandreres”? – et første forsøg*. Da bogen blev anmeldt fik Hennings artikel positive ord med på vejen af Søren Gosvig Olesen, som jeg her citerer i sin helhed.

Jeg har gemt det bedste til sidst: Henning Bechs tænksomme essay om »danske værdier« vs. »muslimske indvandreres« (kap. 10, tekstens anførselstegn).

Her er ingen unødvendig terminologi, og de få nødvendige begreber, f. eks. 'værdi', defineres omhyggeligt.

Bech diskuterer forskellige former for rationalitet og understreger som en historisk lektie nødvendigheden af at forstå 'fornuft' bredt nok til, at en dialog mellem videnskabeligt og religiøst motiveret fornuft kan komme i stand. Og hvem ved? Hvis flere ville geare ned til en ukrukket og stilfærdig sprogbrug som Bechs, kunne sådan en dialog måske også have en chance.⁴⁵

Jeg, som har fået et tyrkisk familiemedlem, blev faktisk klogere af denne artikel.

Hænger liv og værk sammen?

Henning Bech var international længe før så mange andre, og hans artikler og værker er udkommet på engelsk, tysk og fransk, og der refereres den dag i dag til hans værker og teorier i den

internationale litteratur. Han var også en international kendt og benyttet anmelder og deltog i den internationale debat.⁴⁶

Når jeg nu ser tilbage på hans værk, så går det op for mig, hvordan det personlige liv er vævet ind i værket. Vi kom begge fra det lille samfund i udkanten (i hver sin ende af Jylland), hvor selv sproget og dialekten er anderledes. Så kom storbyen ind i vores liv. Det er et gennemgående greb i Henning Bechs forskning at se normer og diskurser, som begrænser menneskets frie udfoldelse, men også at være opmærksom på frisættelsen i storbyen: de erhvervede erfaringer fra mødet med byen, banegårde, parker, barer og forlystelsessteder, som frisatte seksualiteten.

I sin indledning til *Scandinavian Homosexualities: Essays on Gay and Lesbian Studies* citerer Ken Plummer i sit forord Henning Bech. Citatet karakteriserer meget kortfattet Hennings projekt "when trying to identify the particular characteristics and causes of the modern homosexual, the appropriate primary object of one's study might be neither genes, hormones and chromosomes, nor categories, discourses and meanings, but railway stations, opera houses, discotheques and consulting rooms" (xiv). Preface skrevet af Ken Plummer. January 1977 i Löfström 1998.

Da jeg læste den franske sociolog Didier Eribons bog *Returning to Reims* (2013) kom jeg til at tænke på Henning. Eribon (fransk sociolog) skriver flere steder, at det på et tidspunkt gik op for ham, at han ikke havde problemer med at tale om sin seksualitet men snarere om sin klassebaggrund. Hvad der var svært, var ikke at være homo, men at komme fra arbejderklassen. Han kom fra Reims men havde i mange år taget afstand fra sin familie. Han erkendte senere, at han var flov over sine rødder. "I had left them behind, and had no desire to return".

Eribon, som i øvrigt var meget inspireret af Annie Ernaux, bevægede sig fra det personlige til det politiske, og hans bog blev eksempel på en tidsdiagnose. Der er tale om en autobiografisk analyse, som videreudvikles i efterfølgeren *Gesellschaft als Urteil* fra 2013, hvor han efterforsker historien bag sine biologiske rødder (også den hadede far) og sine intellektuelle rødder for at komme på sporet af den sociale skam. Han taler om skammens kraft og fremhæver vigtigheden af at arbejde videre med begrebet klasse. Jeg tror, at Henning har haft det på samme måde. At være bøsse i byen var ikke noget problem, men man hørte aldrig noget om hans baggrund.

Henning Bech var de sidste tre år ramt af sygdom, men havde dog af og til appetit på livet. Han elskede asparges og Aperol Spritz indtaget på Sankt Hans Torv, fulgt især af sin bedste ven og bofælle gennem mere end 30 år, Anders, som sammen med sin tyske mand var en utrolig støtte til det sidste. Men han inviterede også os andre på frokost. Henning har fået sin sidste Aperol, men hans arbejde vil blive stående.

Nekrologer/mindeord

Der kom en del nekrologer i aviser og dagblade.

- En mere omfattende nekrolog blev skrevet af en af hans tidligere studerende: Poul Poder: Mindeord over sociologiprofessor Henning Bech <https://uniavisen.dk/mindeord-over-sociologiprofessor-henning-bech/>.
- Poul Poder og Morten Emmerik Wøldike: Mindeessay. Henning Bechs positivt kritiske nydelsessociologi. *Dansk Sociologi*, nr. 3, årgang 32, 2021. Her får vi en grundig indføring i Henning Bechs forskning.

Publikationer

Her henvises til Henning Bechs publikationer i Marie Bruvik Heinskou og Morten Emmerik Wøldike (red.): *Byen og blikkets lyst. Festskrift til Henning Bech*. Seksualiteter. Skriftrække fra Center for Seksualitetsforskning 2014.

Henning Bechs seneste værker, som ikke er nævnt i festskriftet:

- Henning Bech: Er "danske værdier" bedre end "muslimske indvandreres"? Et første forsøg. I: Mehmet Ümit Necef og Torben Bech Dyrberg (red.): *Multikulturalismens fælder. Mørklægning og moralisme i medier, forskning og politik*. Samfundslitteratur, 2016. s. 227-242.
- Heinskou, Marie Bruvik og Bech, Henning: Kultur og seksualisering. I: Bjørn Schiermer (red.): *Kulturteori og kultursociologi*. Hans Reitzels Forlag, 2016. s. 439-468.
- Henning Bech: Review of Moshe Shokeid: *Gay Voluntary Associations in New York: Public Sharing and Private Lives*. I: *Journal of the Royal Anthropological Institute*, 2016.
- Henning Bech: Missing From Masculinity Studies: Aesthetics, Ethics, Existence. I: *Masculinities: A Journal of Identity and Culture*, Bind 1, Nr. 2, 2014, s. 6-30.
- Henning Bech: Byen som mødested: En moralsk lektion I: Menneske og by: Ideologi og planlægning. *Dansk Byplanlaboratorium*, 2014. s. 26-32, 63-64.

Bidrag til Panbladet (1954-2007)

- Når mænd mødes. *Panbladet*. Årg. 35, nr. 2, 1988.
- Mellem Mænd. *Panbladet*. Årg. 36, nr. 6, 1989.
- Fra os: bøsser og lesbiske i 90'erne. *Panbladet*. Årg. 38, nr. 10, 1991.
- Hvilken homoseksuel identitet. *Panbladet*. Årg. 43, nr. 9, 1996.

¹ Eksamensbeviset findes i Henning Bechs arkiv i Rigsarkivet.

² Bente Rosenbeck: Seksualitet – en kort oversigt. *Hæfter for historie*. AUC, 1983.

³ Medlemsblad for Landsforeningen for bøsser og lesbiske fra 1954 til 2007.

⁴ Bente Rosenbeck: Fra aktivisme til academia. I: Forskningsgruppen Køn, krop og hverdagsliv (red): *Er der spor? Feminisme, aktivisme og kønsforskning gennem et halvt århundrede*. Frydenlund 2012. Juliet Mitchell var i øvrigt inddraget i det forberedende arbejde af NSU' kvindekreds.

⁵ Stine Grumsen & Hans Henrik Hjernitslev (2007). Institut for Idehistorie 1967-2004. I: *Slagmark*, nr. 50.

⁶ Kristian Tofte Petersen & Ole Kongsdal Jensen: *Erindringer om Bøssernes Befrielses Front. Et aktivistliv*.

København: Kahrius, 2020. De to forfattere har venligst overladt mig kopier af Hennings bidrag:

Henning Bech: "Bøsser, kærlighed, kønsroller og kapitalisme". Internt *BBF papir*, 1976.

Henning Bech: "Bøssekamp er klassekamp". Januar 1976, *stencileret*.

Bøssekamp er klassekamp er bragt i *Seksualpolitik* nr. 2, 1976.

I Tofte Petersen og Kongsdal Jensens bog (p.78-79) bringes uddrag af "Bøssekamp er klassekamp".

⁷ Henning Bech: Mellem mænd. I: *Kontekst* nr. 45 1983.

⁸ Homokommissionen er omtalt her: [Registreret partnerskab \(1989\) - Axel og Eigil var de første - Out & About \(outandabout.dk\)](http://registreretpartnerskab(1989)-AxelogEigilvardeførste-Out&About(outandabout.dk))

⁹ Bogen blev præsenteret ved Landsmødet for Bøsser og Lesbiske den 25. april 1986. På dette møde blev der diskuteret, hvordan der kunne arbejdes for at iværksætte endnu flere undersøgelser og tiltag. *Lyst eller nød* sluttede med et afsnit med titlen: Forslag til videre udrednings- og undersøgelsesarbejde. Bogen blev anmeldt i Politiken. Dag Heede anmeldte den i *Panbladet*, og den blev omtalt i Radio Rosa. Se Lützen 2014.

¹⁰ Den seksuelle lavalder for homoseksuelle blev i 1976 nedsat fra 18 til 15 år, så den blev ens for homo- og heteroseksuelle forhold.

¹¹ 10 år senere kom der andre bøger om homoseksualitet bl.a. Minna Groos og Lars Erik Frank: *Homo*, Politiken 2003; Mads Ted Drud-Jensen og Sune Prahls Knudsen: *Ondt i roven*, Høst 2005.

¹² Lov om ændring om afgift af arv og gave. 4. juni 1986. Lov om ændring af borgerlig straffelov og lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af race m.v. 3. juni 1987. I betænkningen findes Lovforslag om registreret partnerskab for personer af samme køn. Udarbejdet af Landsforeningen for bøsser og lesbiske. Forbundet af 1948. Forlaget Pan 1984. Det første forslag var blevet udarbejdet i 1982. Det radikale Venstre fremsatte 27. marts 1984 forslag til folketingsbeslutning om partnerskab for homoseksuelle. Forslaget faldt ved Folketingsårets afslutning. 1989 kom lov om registreret partnerskab. Se Bech 1997; 199; Bech 1992; Report... Se betænkningen her: https://www.elov.dk/media/betaenkninger/Homoseksuelles_vilkaar.pdf

¹³ Landsforeningen har indleveret sit materiale fra homokommissionen til Rigsarkivet (RA) og her fremgår det, at medlemmerne fra forbundet var utilfreds med Per Kleis Bønnelycke og ville have ham til at trække sig.

¹⁴ Jens Rydström: *Odd Couples. A History of Gay Marriage in Scandinavia*. Amsterdam: Aksant 2011.

¹⁵ Brev fra Preben Hertoft til Henning Bech 17.1.1985. Henning Bechs arkiv i Rigsarkivet.

¹⁶ *Homosexuelle och samhället*. Stockholm 1984.

¹⁷ Dennis Altman and others: *Which homosexuality. Essays from the international scientific conference on lesbian and gay studies*. GMT Publishers: London 1989.

¹⁸ Få år efter fik både Karin Lützen og Henning Bech forskningsstipendier fra SSF.

¹⁹ Jeffrey Weeks: Opfundne moralnormer: sex, køn og moralproblemet i den postmoderne tidsalder, *Hug!*, Årg. 14, nr. 64, 1992; Ken Plummer: Seksuelle historier. *Nordisk Sexologi*, 9, 1999.

²⁰ De sexologiske seminarer blev startet af Preben Hertoft i 1971. Frem til 1997 blev der afholdt 179 seminarer på Rigshospitalet (Preben Hertoft: *Undren og befrielse. Erindringer*. København 2001:240ff). Christian Graugaard videreførte disse seminarer under overskriften: Hertoft-Eftermiddage. Det sidste blev afholdt i 2022.

²¹ Jan Löfström (ed.): *Scandinavian Homosexualities: Essays on Gay and Lesbian Studies*, New York & London: Harrington Park Press 1998. Udkom også som særnummer i *Journal of Homosexuality* 35 (3/4) 1998.

²² Bogen blev indleveret som doktordisputats sammen med en række artikler (Bech 1992: Report...; Bech 1996: (Tele) Urban...; Bech 1998: (Citysex); Bech 1998: 'A Dung Beetle...') samt *Leisure Pursuits* 1999, som også udkom i en dansk udgave: *Fritidsverden* 1999. En glimrende introduktion til disputatsen findes i en artikel i *Universitetsavisen*. Henning Bech: *Fritidsverden*. *Universitetsavisen* nr. 14, 1999.

²³ Disputatsen blev også anmeldt her: Margareta Bertilsson, Steven Seidman: Disappearance of the Male Homosexual? *Acta Sociologica. Journal of the Scandinavian Sociological Association*. Vol. 43, No.2, 2000.

²⁴ <https://tidsskrift.dk/kuaarbog/issue/view/6532/572>

²⁵ Heine Andersen: Samfundsforskning i Danmark – Hvad forskes der i? København. Sociologisk Institut: Sociologisk rapportserie no.2 1999.

²⁶ Birgitte Søland: En queer nation? *lambda nordica*. Vol. 3, no. 2 1997.

²⁷ Citeret fra Rektors tale, hvor indstillingen læses op. (<https://tidsskrift.dk/kuaarbog/issue/view/6531/573>). Om Henning Bechs undervisning se også Markmann 2014.

²⁸ (<https://gaymagz.dk/radio-rosa-1983/>).

²⁹ Christian Graugaard: *Af en bugtalerdukkes erindringer*. 28.februar 2014 (Privat arkiv. Tale ved Henning Bechs fratrædelse).

³⁰ Der findes en brevveksling mellem Henning Bech og dekanen i Henning Bechs arkiv i Rigsarkivet.

³¹ Radio Rosa havde et program med Wilhelm, Henning og Karin, som var inviteret til et panel i programmet *Med lyserøde Briller*, som havde premiere 10. april 1991 og fortsatte de næste ti år. Erik Ladefoged var vært. Radio Rosa sendte i 27 år, men lukkede i 2010. <https://www.recordere.dk/2010/07/radio-rosa-lukker/> Erik Ladefoged interviewes sammen med flere andre i Christian Bennike: Sådan holdt Danmark op med at hade homoseksuelle, *Information* 12. august 2017, se <https://www.information.dk/mof/saadan-holdt-danmark-hade-homoseksuelle>

³² Delvis kritik af Radio Rosa. Afspilning af båndoptagelse i udsendelse. Dissens. | Pressenævnet (pressenaevnet.dk) Radio Rosa (1983) - lyserød lokalradio - Out & About (outandabout.dk)

³³ (<https://uniavisen.dk/nyt-center-for-seksualitetsforskning/>). Artiklen er skrevet af Morten Emmerik Wøldike).

³⁴ (<https://www.alinget.dk/social/artikel/2008-12-3-ku-beskyldes-for-usaglighed.>) Birgitte Graakjær Hjort: *Kan Henning Bechs påstande om kvinder dokumenteres? – Universitetsavisen*. Københavns Universitet 24. marts 2006.

³⁵ <http://www.just-well.dk/bechhenning.htm>

³⁶ Anmeldelser kan findes på bibliotek.dk.

Her skal blot nævnes en enkelt: Lilian Munk Rösing: "Kastet er jeg i køn". Om Henning Bech: Kvinder og mænd, Hans Reitzels Forlag 2005. *Dansk Sociologi* nr. 2/16 årg. 2005.

³⁷ *Kvinder, Køn og Forskning* nr. 1. 2006.

³⁸ Der findes en del materiale fra pædofilprojektet i Henning Bechs arkiv i Rigsarkivet.

³⁹ Henning Bech: Sexuality, Gender and Sociology. Review Essay. *Scandinavian Sociological Association 1995*. Trykt i Bech 2009.

⁴⁰ Michael Nebeling Petersen: *Somewhere, over the rainbow. Biopolitiske rekonfigurationer af den homoseksuelle figur*. Ph.d. afhandling. Center for Kønsforskning, Institut of Nordiske Studier og Sprogvidenskab. 2012. Michael Nebeling: "These are queer times indeed" – en introduktion til homonationalisme i en dansk kontekst. *Kvinder, Køn & Forskning* nr. 4, 2016. Det nationalisere(n)de seksuelle medborgerskab. *Peculiar.dk* 14/05/2014. Trykt i det norske tidsskrift: *Tidsskrift for kjønnsforskning*, vol 38:1, 2014.

⁴¹ Trykt i *Historisk Tidsskrift* (svensk) 1, 27.1 2007.

⁴² Seksualitet som øloplukker – en samtale om dansk seksualitetsforskning. Rundbordssamtale. *Kvinder, Køn & Forskning* nr. 2, 2009.

⁴³ Sune Qvortrup Jensen: Kritik af dansk racismeforskning – og kritik af kritikken. Review-essay i anledning af Henning Bech og Mehmet Ümit Necef: Er danskerne racister? Indvandrerforskningens problemer. *Dansk Sociologi*. Nr 1/15 årg. 2014.

⁴⁴ Lene Myong deltog i et projekt som Peter Hervik var leder for. Mathias Danbolt and Lene Myong: Racial Turns and Returns: Recalibrations of Racial Exceptionalism in Danish Public Debates on Racism. I: P. Hervik (ed.) *Racialization, Racism, and Anti-Racism in the Nordic Countries. Approaches to Social Inequality and Difference*. Pro Quest Ebook. 2019.

⁴⁵ Søren Gosvig Olesen: Den går selv i fælden. *Information*. 30/4 2017.

⁴⁶ Henning Bech: 'After the closet. I: *Sexualities*, 2 (3), 1999.

BYEN OG BLIKKETS LYST
FESTSKRIFT TIL HENNING BECH

Marie Bruvik Heinskou og
Morten Emmerik Wøldike (red.)

SEKSUALITETER
Skriftrække fra Center for Seksualitetsforskning

Henning Bechs publiceringer:

- Bech, H (2013): 'Livsverdensmetode: Erfaringer og råd fra fænomenologisk forskning', in: B Schiermer (ed.): *Fænomenologi: Teorier og metoder*. Hans Reitzels Forlag, København, pp. 95-123.
- Bech, H & Necef, MÜ (2013): 'Racistiske repræsentationer? Et blik på dansk film', in Frank, S & Necef MÜ (eds): *Indvandrerer i dansk film og litteratur*. Hellerup: Forlaget Spring, pp. 256-295.
- Bech, H (2013): 'Sex for sociologer', in: *Autopoiesis*. 4, pp. 26-27.
- Bech, H & Necef, MÜ (2012): *Er danskerne racister? Indvandrerforskningens problemer*. København: Frydenlund.
- Bech, H (2012): 'Det stof som lyst er gjort af: Forord til Anette Stenslund: Når spillet stemmer lysten', in: *Seksualiteter*. Skriftrække fra Center for Seksualitetsforskning. 3. Center for seksualitetsforskning, Københavns Universitet.
- Bech, H , Wøldike, ME & Heinskou, MB (2012): 'Forord: Inspirationer til seksualitetsforskning', in: *Seksualiteter*. Skriftrække fra Center for Seksualitetsforskning. 4. Center for seksualitetsforskning, Københavns Universitet. pp. 3-4.
- Bech, H (2011): 'Alt det der med vagina dentata kan man godt putte skråt op: Interview med Henning Bech og Vivi Hollænder, ved Rikke Peters og Steffen Gårdsmand Jacobsen', in: *Slagmark*. 61, pp. 165-177.
- Bech, H , Borch, C & Larsen, SN (2010): 'Resistance, Politics, Space, Architecture: Interview with Nigel Thrift', in: *Distinktion: Scandinavian Journal of Social Theory*. 21. pp. 93-105.
- Bech, H (2009): Seksualitetsforskning: en introduktion. *Seksualiteter*. Skriftrække fra Center for Seksualitetsforskning. 1. Center for seksualitetsforskning, Københavns Universitet.
- Bech, H (2008): 'En særlig erotisk smag', in: Lundis, BH (ed.): *Hvor regnbuen ender*. København: Sidespejlet. pp. 130-135.

- Bech, H (2008): 'How (not) to do critical social science: some notes on space, wormholes and the telecity; plus a cosmopolitan draft', in: *Sosiologiske Årbok*. 1. pp. 85-96.
- Bech, H (2008): 'København i verden', in: H Juul (ed.): *Byens rum 1: det fremmede i det ukendte*. København: Arkitekturforlaget B. pp. 91-99.
- Bech, H (2008): 'À Cosmopolis', in: *Sociétés: Revue des sciences humaines et sociales*. 100(2), pp. 69-77.
- Bech, H (2007): 'Bauman's call', in: MH Jacobsen, S Marshman & K Tester (eds): *Bauman beyond Postmodernity: Critical Appraisals, Conversations and Annotated Bibliography 1989-2005*. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. pp. 369-374.
- Bech, H (ed.) (2007): *Dansk sociologi*. 18(1) (temanummer om seksualitet).
- Bech, H (2007): 'Gæsteredaktørens forord: Seksualitet', in: *Dansk Sociologi*. 18(1), pp. 5-7.
- Bech, H (2006): 'The disappearance of the homosexual: interview with Henning Bech', in: S Seidman, N Fischer & C Meeks (eds): *Introducing the New Sexuality Studies: Original Essays and Interviews*. Routledge, New York, pp. 151-156.
- Bech, H & Sørensen, AS (eds) (2005): *Kultur på kryds og tværs*. Århus: Klim.
- Bech, H & Sørensen, AS (2005): 'Indledning', in: Bech, H & Sørensen, AS (eds): *Kultur på kryds og tværs*. Århus: Klim. pp. 9-15.
- Bech, H (2005): *Kvinder og mænd*. København: Hans Reitzel.
- Bech, H (2005): 'Après l'identité, le sexe, la sexualité, l'éthnicité, la nationalité', in: M Maffesoli & D Jeffrey (eds): *La sociologie compréhensive*. Quebec: Presses de l'Université Laval. pp. 77-88.
- Bech, H (2005): 'Ende einer Party', in: *Zeitschrift für Sexualforschung*. 18(1), pp. 10-14. Also in: *100 Jahre Freuds "Drei Abhandlungen zur Sexualtheorie"*:

Aktualität und Anspruch. Stollfuß Verlag: Bonn GmbH & Co. KG
Giessen. pp. 23-28.

Bech, H (2005): 'Hierarki, dikotomi etc.: om den store fortælling om køn, seksualitet, etnicitet, osv., samt om nogle mulige mellemstore alternativer', in: Bech, H & Sørensen, AS (eds): *Kultur på kryds og tværs*. Århus: Klim. pp.191-226.

Bech, H (2005): 'Teksten eller livet: fire begreber om kultur', in: Poulsen, KK & Sørensen, AS (eds): *Kunstkritik og kulturkamp*. Århus: Klim. pp. 210-231.

Bech, H (2004): 'The gender game', in: *Sosiologisk Årbok*. 17(1), pp. 47-98.

Bech, H (2003): 'På tværs!: En præsentation og kritisk diskussion af "queer-teori"', in: *Kvinder, Køn og Forskning*. 12(1) pp. 6-17.

Bech, H (2003): 'The disappearance of the modern homosexual', in: Weeks, J, Holland, J & Waites, M (eds): *Sexualities and Society*. Cambridge: Polity Press. pp. 276-287.

Bech, H (2002): 'Les goûts d'autrui', in: *Cultures en mouvement*. 52.

Bech, H (2002): 'Det onde i Danmark', in: *Dansk Sociologi*. 13(3), pp. 49-74.

Bech, H (2001): 'Elf Jahre registrierte Partnerschaft in Dänemark: Gesellschaftliche Konsequenzen des Gesetzes', in: *Aktuelle Juristische Praxis*. 1, pp. 264-268.

Bech, H (2000): 'Respons til David M. Halperin', in: *Kvinneforskning*. 24(3-4), pp. 53-55.

Bech, H (2000): 'Happy End: Das Verschwinden der Homosexuellen', in: *Homosexualität: Herausforderung für die Familie*. Hamburg: E.B. Verlag. pp. 45-55.

Bech, H (2000): 'Gendertopia: Briefe von h.', in: *Zeitschrift für Sexualforschung*. 13(3), pp. 212-242.

- Bech, H (2000): 'Posthomosexuelles Happy End?', in: *Tazmag*, (Berlin) 4-5 marts, p. III.
- Bech, H (1999): 'Sociologiens tredje', in: *Dansk Sociologi*. 10(3), pp. 69-92.
- Bech, H. (1999): 'Fritids Verden', in: *Universitetsavisen* 27(14), 12-3.
- Bech, H (1999): *Leisure Pursuits: Studies in Modernity, Masculinity, Homosexuality and Late Modernity: A Survey of Some Results*. Sociologisk rapportserie. 1999(3). København: Sociologisk Institut, KU.
- Bech, H (1999): *Fritids Verden: studier i modernitet, mandighed, homoseksualitet og senmodernitet*. København: Samfundslitteratur.
- Bech, H (1999): 'After the Closet', in: *Sexualities*. 2(3), pp. 343-346.
- Bech, H (1998): 'Homosexuelle Politik am fin de siècle: Das Verschwinden der Homosexuellen und das "Queere"', in: *Verqueere Wissenschaft?: Zum Verhältnis von Sexualwissenschaft und Sexualreformbewegung in Geschichte und Gegenwart*. Münster: LIT Verlag. pp. 25-34.
- Bech, H (1998): 'Citysex: representing lust in public', in: *Theory, Culture and Society*. 15(3/4), pp. 215-241.
- Bech, H (1998): 'A dung beetle in distress: Hans Christian Andersen meets Karl Maria Kertbeny, Geneva, 1860. Some notes on the archaeology of homosexuality and the importance of tuning', in: *Journal of Homosexuality*, 35(3/4), pp. 139-161. Also in Löfström, J (ed.): *Scandinavian Homosexualities: Essays on Gay and Lesbian Studies*. New York & London: Harrington Park Press, pp. 139-61.
- Bech, H (1998): 'Századvégi nyugati szexualitások: queer identitások és a modern homozexuális eltünése', in: *Replika*. 33-34, pp. 243-257.
- Bech, H (1998): 'Freud og Freudkritik: Kortfattet introduktion for studerende'. Sociologisk rapportserie. 1998(1). København: Sociologisk Institut, KU.
- Bech, H (1998): 'Fin de siècle: Vom Ende des homosexuellen Zeitalters', in: *Identitätsbildung, Identitätsverwirrung, Identitätspolitik: Eine psychologische*

Standortbestimmung für Lesben, Schwule und andere. Berlin: AIDS-Hilfe. pp. 21-31.

Bech, H (1997): 'Im Gespräch: Gunter Schmidt spricht mit Henning Bech über When Men Meet'. (Interview-artikel). In: *Zeitschrift für Sexualforschung* 10(4), 354-361.

Bech, H (1997): *When Men Meet: Homosexuality and Modernity.* Cambridge: Polity Press & Chicago: University of Chicago Press.

Bech H (1996): 'Gentillesse d'un inconnu: Kindness of a Stranger. Entretien avec Henning Bech par Hans Soetaert', interview-artikel, in: *La Revue b* (Paris) 2, 5-13.

Bech, H (1996): 'Mandslængsel: Hankøn i moderne samfund', in: *Dansk sociologi* 7(3), pp. 31-46.

Bech, H (1996): '(Tele)Urban Eroticisms', in: *Parallax* 2, 89-100.

Bech, H 1995: 'Rüdiger Lautman (ed.): Homosexualität. Handbuch der Theorie- und Forschungsgeschichte' (review), in: *Zeitschrift für Sexualforschung* 8(1), pp. 84-85.

Bech, H (1995): 'Sexuality, Gender and Sociology. Review Essay', in: *Acta Sociologica* 38(2), pp. 187-192.

Bech, H (1995): 'Citysex: Die öffentliche Darstellung der Begierden', in: *Soziale Welt* 46(1), pp. 5-27.

Bech, H (1994): 'Når køn bliver iscenesat', in: *Sociologi i dag* 24(2), pp. 23-40.

Bech, H (1994): 'Er 90'ernes sociologi postmoderne?' in: Madsen, A et al (eds): *Den kultursociologiske omtanke.* København: Akademisk Forlag, pp. 91-108.

Bech, H (1994): 'De verdwijning van de moderne homoseksueel' (interview-artikel), in: *Homologie* (Holland).

Bech, H (1992): 'Seksualitetens æstetisering: fremmedgørelsens og tingsliggørelsens glæder', in: *HUG!* 63, pp. 8-14.

Bech, H (1992): 'Bylivets tidsrum: Et by/kultur/sociologisk essay', in: *Tendens* 4(1), 7-15.

Bech, H (1992): 'The Disappearance of the Modern Homosexual, or: Homo-genizing Difference', paper presented at the conference on 'Sexual Cultures in Europe, June 24-26, 1992, University of Amsterdam. In: *Forum on Sexuality: Sexual Cultures in Europe, Papers Group C*, pp. 9-14.

Bech, H (1992): 'Report from a Rotten State: "Marriage" and "Homosexuality" in Denmark', in: Plummer, K (ed.) *Modern Homosexualities*. London: Routledge, pp. 134-147.

Bech, H (1991): 'Man International, I/S ', in: *Tidsskriftet Antropologi*. 24. pp. 111-116.

Bech, H (1991): 'Når mænd cruiser: om lystens og seksualitetens kulturgeografi', in: *StudMed*. 54(65), pp. 14-17.

Bech, H (1991): 'Recht fertigen: über die Einführung "homosexueller Ehen" in Dänemark', in: *Zeitschrift für Sexualforschung*. 4(3), pp. 213-224. Also in: *Lambda Nachrichten* (Wien) 1, 1993, pp. 47-52.

Bech, H (1991): 'Postmoderne sex?', in: *Nordisk Sexologi*. 9(3), pp. 193-197.

Bech, H (1991): 'Mandslængsel: hankøn i moderne samfund', in: *Varia. Skriftrække fra Center for Kvindeforskning*. 1, pp. 83-97.

Bech, H (1990): 'Spøgelsers selskab. Om normale film', in: *Løvetann* (Oslo) 13(3-4), pp. 26-29.

Bech, H (1990): 'Skal man være sig selv?: Om Foucaults seksualitetshistorie', in: *Nordisk Sexologi*. 8(1), pp. 6-21.

Bech, H (1989): 'Vetenskapsteoretiska och metodiska problem i homosexualitetsforskningen samt framtida forskning om homosexualitet - teman och metoder', in: *Homosexuell forskning: Rapport från et Seminarium arrangerat av Socialstyrelsen*. Stockholm: Socialstyrelsen, pp. 32-42.

Bech, H (1989): 'The Aestheticization of Sexuality: The Pleasures of Alienation and Reification.' (*Paper* presented at the International Conference on Sexuality and (Post)Modernity, University of Copenhagen, 11-13 Dec. 1989). Trykt in: *Kulturrosen* 24(8), 1992, pp. 9-20.

Bech, H (1989): 'Livets muligheder: Er det statsstøttede bøssepar historiens endemål?', in: *Reporter* no. 10, Stockholm, Okt. 1989, p. 6.

Bech, H (1989): 'Whatever Happened to Robin The Boy Wonder?', in: *Lambda Nordica* 3-4, pp. 260-279.

Bech, H (1989): *Mellem Mænd*. København: Tiderne skifter.

Bech, H (1989): "'Homoseksualitet': En præsentation og diskussion af positionerne i den aktuelle videnskabelige strid: "Essentialisme" versus "konstruktionisme"', in: *Nordisk Sexologi*. 7(2/3), pp. 129-143.

Bech, H (1988): *Når mænd mødes: Homoseksualiteten og de homoseksuelle*. København: Gyldendal.

Bech, H & Lützen, K. (1986): *Lyst eller nød? Kvinders og mænds homoseksualitet*. Redegørelse fra Kommissionen til belysning af homoseksuelles situation i samfundet. København: Statens tryk.

Bech, H (1986): 'Homoseksualitet og videnskab', in: *Forskningen og samfundet* 12(2), pp. 19-21.

Bech, H (1985): 'Sverige - Danmark: 1 - ? Om at belyse de homoseksuelles situation', in: *Pan* 32(3), pp. 24-25.

Bech, H (1985-86): 'Hvad er årsagen, doktor?', in: *Nordisk Forum* 20(3-4), pp. 16-20.

Bech, H (1984): 'Det ville være naivt at tro at historien standsede her', in: *Pan* 31(3), pp. 28-29

Bech, H (1983): 'Mellem mænd', in: *Kontext* 45, pp. 53-67.